

FINANČNÍ SPRÁVA

Aktuální judikatura ke zneužití práva u korunových dluhopisů

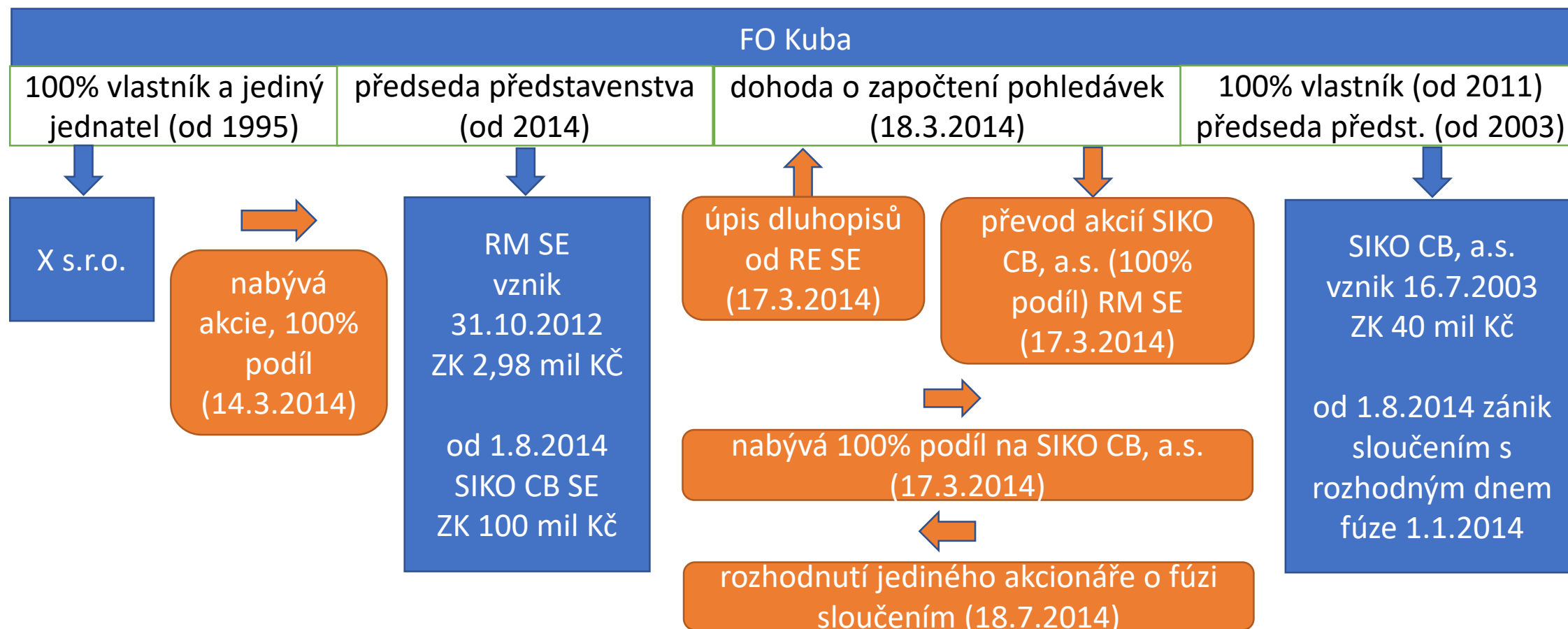
Korunové dluhopisy

- dluhopis s nominální hodnotou zpravidla 1 Kč
- nejčastěji emitovány v období od 1. 8. 2012 do 31. 12. 2012
- od 1. 8. 2012 účinná novela zákona o dluhopisech zjednodušující emisi dluhopisů a rozšiřující okruh možných emitentů
- DPFO – srážková daň činí 0 Kč po zaokrouhlení základu daně a daně na celé koruny dolů (§ 36/3 ZDP, ve znění účinném do 31. 12. 2012 a čl. IV. bod 2 přechodných ustanovení zákona č. 192/2012 Sb.)
- DPPO – úrokový náklad standardně daňově účinným dle § 24/1 ZDP

Základní východiska

- emise korunových dluhopisů ke konci roku 2012 sama o sobě nebyla v rozporu se zákonem
- primárním smyslem emise dluhopisů je zajištění externího zdroje financování, tj. získání dodatečného kapitálu
- subjekt může volit z různých do úvahy přicházejících alternativ, které mají svůj samostatný smysl, tu, která je pro něj daňově nejvýhodnější

Rozsudek NSS ze dne 8.6.2023, č. j. 10 Afs 272/2021 kauza SENESI, SE

Rozsudek NSS ze dne 8.6.2023, č. j. 10 Afs 272/2021 kauza SENESI, SE

Podstatné okolnosti případu

- RM SE = ready made společnost, nevyvíjela žádnou činnost, neměla zaměstnance, jen emitované korunové dluhopisy
- SIKO CB, a.s. byla nositelem podnikových aktivit, prosperující společnost, nerozdělený zisk 471 mil Kč
- X s.r.o. nevyvíjela žádnou činnost, od 2013 holdingová společnost FO Kuby
- v důsledku fúze se staly úroky z dluhopisů daňově účinnými
- krátká časová návaznost jednotlivých kroků

Rozsudek NSS ze dne 8.6.2023, č. j. 10 Afs 272/2021 kauza SENESI, SE

Podstatné okolnosti případu

- všechny zúčastněné společnosti vlastněny FO Kubou, který rozhodoval o všech krocích transakce
- přímé vlastnictví SIKO CB, a.s. FO Kubou nahrazeno nepřímým vlastnictvím FO Kubou
- FO Kuba de facto prodal akcie sám sobě a získal dluhopisy, aniž reálně musel vynaložit finanční prostředky

Rozsudek NSS ze dne 8.6.2023, č. j. 10 Afs 272/2021 kauza SENESI, SE

NSS ve vztahu k naplnění objektivního kritéria

- posuzovaný sled operací nesloužil k podpoře podnikání DS a jeho financování
- úpis dluhopisů nepřinesl DS žádné zdroje, neboť takto vzniklý dluh FO Kuby zanikl započtením pohledávky z titulu prodeje 100 % akcií SIKO CB, a.s., tj. nesloužil jako nástroj externího zajištění kapitálu
- za vytvořením nákladů ve formě vyplacených úroků a nákladů fúze stojí pouze účelové přeskupení majetku uvnitř skupiny subjektů ovládaných FO Kubou

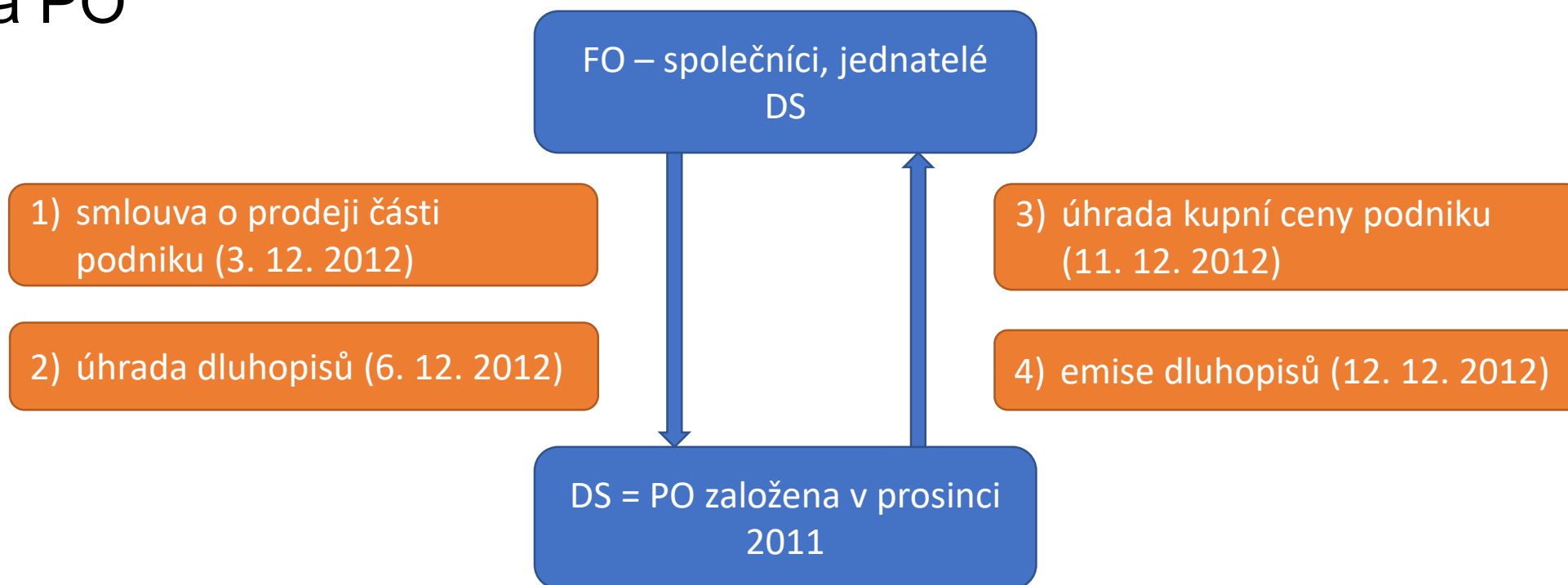
Rozsudek NSS ze dne 8.6.2023, č. j. 10 Afs 272/2021 kauza SENESI, SE

NSS ve vztahu k naplnění subjektivního kritéria

- zohlednil jednání DS před uskutečněním transakce i po něm, ekonomickou racionalitu z pohledu DS a vztahy mezi spojenými subjekty
- úpis dluhopisů a fúze byly součástí umělého sledu operací
- DS neozřejmil ekonomickou racionalitu svého jednání - mezi racionálně uvažujícími subjekty neovládanými totožnou osobou by bylo stěží představitelné
- ekonomicky smysluplnou se celá operace stává teprve tehdy, je-li na ní nahlíženo pohledem FO Kuby, jehož hlavním úmyslem bylo bezplatně získat fakticky nezdaněné úroky z dluhopisů

Rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, kauza Bozadziev s.r.o.; Usnesení Ústavního soudu II. ÚS 509/23

- Financování transformace podniku (stomatologické praxe) z FO na PO

Rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, kauza Bozadziev s.r.o.; Usnesení Ústavního soudu

II ÚS 509/23

Podstatné okolnosti případu

- nebyl nikterak rozporován převod (forma transformace) lékařské praxe z FO na PO, ale forma financování transformace
- v úvahu přicházely ekonomicky výhodnější varianty financování transformace (úvěr, společnická půjčka, rozložení do splátek)
- dluhopisy uhrazeny před jejich emisí

Rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, kauza Bozadziev s.r.o.; Usnesení Ústavního soudu II. ÚS 509/23

NSS ve vztahu k naplnění objektivního kritéria

- faktická potřeba zaplatit cenu převodu společníkovi DS v době převodu absentovaly
- poskytnutí finančních prostředků od společníka – jednatele DS na úhradu vlastní pohledávky nenaplňuje smysl extérního financování, ani jiný legitimní ekonomický smysl

Rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, kauza Bozadziev s.r.o.; Usnesení Ústavního soudu II. ÚS 509/23

NSS ve vztahu k naplnění subjektivní kritéria

- NSS zohlednil právní, hospodářské i personální vztahy mezi zainteresovanými subjekty i celkovou ekonomickou racionalitu transakcí
- zvolené řešení financování převodu bylo pro DS značně nevýhodné – nerespektovalo ekonomické zájmy DS
- v posuzovaném souboru operací figurovaly pouze spojené osoby
- neveřejná emise dluhopisů, úpis spojenými osobami

Rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2022, č. j. 7 Afs 175/2022-37, kauza Bozadziev s.r.o.; Usnesení Ústavního soudu

II. ÚS 509/23

Z usnesení Ústavního soudu II. ÚS 509/23 ze dne 21. 3. 2023

- „Okolnost, kdo je upisovatelem dluhopisů, může nepochybně pro právní posouzení věci významná být, neboť svědčí o skutečné potřebě externího financování rozvoje či udržení podnikání.“
- „Ústavní soud nevidí podstatný rozdíl v tom, byla-li transformace jako taková provedena kvůli získání daňového zvýhodnění nebo zda byla k tomuto účelu ve svém průběhu „jen“ využita.“

Závěr

- nutno vždy vycházet z celkového kontextu a všech skutečností relevantních pro danou kauzu
- **Objektivní kritérium zneužití práva**
 - nenaplnění smyslu externího financování
- **Subjektivní kritérium zneužití práva**
 - potřeba zohlednit právní, hospodářské i personální vztahy mezi zainteresovanými subjekty i celkovou ekonomickou racionalitu transakcí
 - spojenost osob jako hlavní skutečnost vypovídající o záměru získat daňovou výhodu
 - ekonomická smysluplnost z pohledu DS

